

GLAS GORENJSKE

GЛАСИЛО СОЦИАЛИСТИЧНЕ ЗВЕЗЕ ДЕЛОВНИХ ЛЮДИ ЗА ГОРЕЊСКО
LETО XII., ŠT. 49 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 26. JUNIJA 1959

K višjim oblikam

Ko je tovariš Miha Marinko govoril na kongresu o bodočih nalogah v našem gospodarskem sistemu, je največ omenjal zdrževanje gospodarskih organizacij. Gre za prostovoljno interesno zdrževanje, ki nikakor ne ogroža samostojnosti podjetja, marveč prav nasprotno; lahko ga samo terpi. V takih zdrževanjih je možna racionalnejša družbenega dela, specializacija in tipizacija proizvodnje, skladnejša kooperacija, bodisi v okviru posamezne, bodisi med raznimi podjetji. Taka je pot v razvoju tehnike in avtomatizacije v naši proizvodnji. Taka je pot k dviganju produktivnosti dela in dviganju živiljenjske ravni. Pri tem bodo potrebeni tudi ustrezni ukrepi, ki bodo preprečevali morebitne tendence po monopolizmu in birokratizmu ali zlorabljanju demokratičnih pravic v naših podjetjih. To so po besedah tovariša Miha Marinka zelo odgovorne načine komunistov.

To napotilo morda velja še posebej za naš okraj, in sicer zato, ker je tu industrija dokaj močna in so prav zaradi tega tudi ti povari najbolj vidni. Okrajski ljudski odbor je na primer dal že pred meseci nekatera navodila v tem smislu. Bilo je namreč govor o naši tekstilni, čevljarski in posebej o lesni industriji. Iz nekdanjih žag oziroma žagarskih obratov se je razvila vrsta malih lesno predelovalnih podjetij. Toda vsajeno od teh podjetij se je razvijalo zdrživo, tako kot je narekovalo tržišče. Zato domala sleherno podjetje izdeluje parket, dela zaboje itd. Tudi dosedanja »specializacija« je skoraj v vseh primerih privredila na isto pot. Vsak zase je namreč uvajal nekaj posebnega. Toda kaj kmalu je ugotovil, da so prav enako proizvodnjo uvedli tudi druge, in spet so bili vsi na isti poti.

Tako je šlo do danes. To sta, kot je ugotovila posebna komisija, povzroča lesni industriji veliko škodo.

Preko Kluba gospodarstvenikov je v našem okraju zelo uspešno izmenjavojo razne izkušnje, se uveljavljajo nove oblike dela in podobno. Toda do pomembnejših zdrževanj med gospodarskimi organizacijami še ni prišlo. Seveda ni moč tega uresničiti čez noč. Tako zdrževanje narekuje sam interes kolektiva, sam razvoj v primernem času. To se je že pokazalo v drugih, industrijsko močnejših delžlab. Gre torej za to, da napotek kongresa upoštevamo kot perspektivne smernice, ki jih komunisti morajo imeti pred očmi na svojih delovnih mestih ter kot močna subjektivna sila usmerjati razvoj k temu cilju.

K. M.

Delegati med zasedanjem na IV. kongres Zveze komunistov Slovenije

ČETRTI KONGRES ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE Delovni dogovor najzavednejših sil

Pozdravni govor sekretarja CK ZKJ Aleksandra Rankoviča - Miha Marinko o bodočih nalogah - Resolucija kongresa kot plod dvodnevne diskusije v štirih komisijah - Izvoljen je nov Centralni komite ZK Slovenije

Ljubljana, okrašena z rdečimi in nacionalnimi zastavami, prepletena z gesli Zveze komunistov, je v pondeljek zvečer in v torek zjutraj sprejemala številne goste — delegate za IV. kongres Zveze komunistov Slovenije. Četrtek v zgodovini te organizirane sile v naši republiki, tretjič po osvoboditvi so prihajali v Ljubljano ljudje, ki so jim organizacije ZK zaupale veliko nalogo — pregledati in oceniti dosedanjo pot in začrtati nove smernice. V Ljubljano so prišli udeleženci vukovarskega kongresa, udeleženci s Čebinovega, prišli so borci XIV. proletarske, udeleženci roške ofenzive, prišli so rudarji iz Velenja, železarji z Jesenic, učitelji iz Maribora in agronomi iz Bele Krajine. Izkušnje so jih obogatile, opogumile in spodbudile k razpravam, k pripravam za nov start, za nov naskok v izgradnji našega novega družbenega in ekonomskega sistema.

Ulice, ki so vodile proti Uniju, so bile še posebno okrašene. V dvorani so se začeli zbirati delegati in gostje. Skupno je prišlo na kongres 674 delegatov. — Med gosti je bil tudi sekretar CK ZK Jugoslavije Aleksander Ranković, član CK ZK Dobrivoje Radosavljević ter Cvjetina Matijović, za tem predstavniki ZK iz drugih republik ter mnogi družbeni in kulturni delavci.

V pozdravnih besedah, s ka-

terimi je odpril delo kongresa, je sekretar CK ZKS Miha Marinko poudaril pomen tega zborova ob letošnjem 40. letu nenehnih revolucionarnih bojev in zmag KP

MIHA MARINKO ZOPET NA ČELU NOVEGA CK ZK SLOVENIJE

Ljubljana, 25. junija
Kongres je končal plodno delo v pozni popoldanskih urah. Zaključno besedo je imel tov. Miha Marinko. — Delegati so z velikim nadušenjem sprejeli pismo tovariša Tita, ki ga je na kongresu prebral Tone Kropušek.

Na predlog delegata Franca Kimovca so ob volitvah razširili nov Centralni komite na 99 članov, Revizijsko komisijo pa na 26 članov. Novi CK ZKS se je takoj po kongresu sestal in konstituiral svoje organe.

Za novega sekretarja CK ZKS je bil ponovno izbran tovariš Miha Marinko.

Jugoslavije oz. ZK Jugoslavije. Kongres je najprej izvolil delovno predsedstvo, zatem sekretariat kongresa, verifikacijsko komisijo, volilno komisijo in redakcijsko komisijo.

Na predlog Borisa Kraigherja, ki je vodil prvo plenarno sejo, je kongres sprejel naslednji dnevnih red: poročilo CK o delu ZKS med III. in IV. kongresom, prihodnje naloge ZKS, poročilo revizijske komisije, volitve novega CK in revizijske komisije ter razno.

Po prvi plenarni seji v sredo dopoldne, na kateri je pred glavnim govorom Mihe Marinka govoril tudi Aleksander Ranković, je kongres nadaljeval delo v štirih komisijah, in sicer: v komisiji za organizacijsko-politična vprašanja, za ideološka vprašanja, za vprašanja delavskoga in družbenega upravljanja ter v komisiji za vprašanja gospodarske politike. V četrtek pa so delegati na zaključnem plenarnem zasedanju kongresa poslušali zaključke vseh štirih komisij ter sprejeli končno rezolucijo kongresa. Izvolili so tudi nov Centralni komite.

Mi cenimo svobodo drugih tako kot svojo lastno

Ko je tovariš Ranković v imenu CK ZK Jugoslavije pozdravil kongres komunistov Slovenije, je med drugim govoril tudi o našem odnosu do sošestnih dežel oziroma vprašanju naše nacionalne politike. Naša nacionalna politika, kot je dejal, ni bila nikdar odvisna od zunanjih činiteljev. Dejal je, da so dosednje izkušnje naše politike zelo poučne, saj so med drugim dokazale globoko pravilnost in moč naše socialistične in demokratične politike na tem področju. To je politika, ki varuje svoboden, socialni, nacionalni, ekonomski in kulturni razvoj vseh narodov in nacionalnih manjšin, politika, ki ne boluje niti v teoriji niti v praksi.

Za tem je Ranković omenil politične in zakonodajne akte, ki so jih sprejeli v Avstriji na škodo pravic slovenske manjšine.

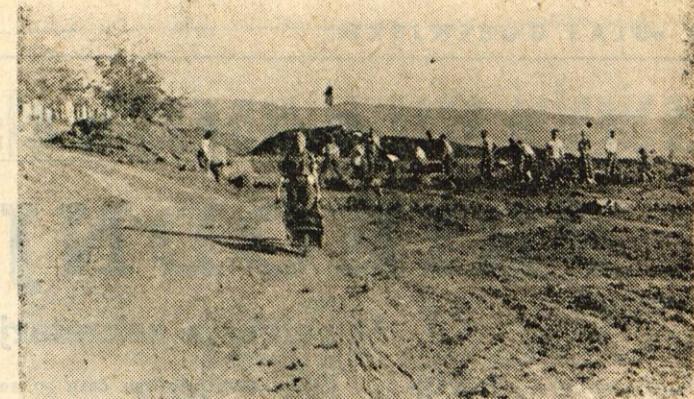
Na koncu svojega govorja je dejal, da cenimo svobodo in neodvisnost drugih prav tako kot svojo lastno. Na takih principih bomo zahtevali, da tudi drugi spoštujejo naše nacionalne manjšine kot to dokazujemo v praksi.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Naši kongresi Zveze komunistov zdaleč presegajo pomen kongresov pristašev neke politične stranke. To so v bistvu delovni dogovori najzavednejših sil delovnih ljudi, ki izvršujejo velike naloge, pomembne za življenje vseh delovnih ljudi in za življenje vsakega delovnega človeka. Merilo uspehov so storjeni konaki na poti takega materialnega in družbenega razvoja, ki pomebuje približevanje postavljenih nalog — izgradnji socialističnih družbenih odnosov.

(Iz govora Miha Marinka na IV. kongresu ZKS)

II. četa pri delu

Gorenjski brigadirji so se vrnili

4-krat udarni in 2-krat pohvaljeni

Danes, v petek zjutraj se je z ljena. V zadnjih dneh pred odgradnje avtomobilske ceste — »Bratstvo-enotnost« vrnila na železniško postajo v Kranj prva gorenjska mladinska delovna brigada »Staneta Zagorja«, ki je dva meseca delala na odseku Paračin—Niš, pri kraju Belutinac, v naselju Zlatko Snajder. Tu je 8 dni imela tudi prehodno zastavico naselja.

Druga gorenjska MDB je odšla na avtomobilsko cesto že v sredo, tretja, ki bo kmeko-delavska, pa ima odhod 26. julija in bo delala do 26. septembra. T.

Komisija je na delu

O organizaciji stanovanjskih skupnosti v Kranju

V Kranju že deluje komisija, ki pripravlja predloge za organizacijo novih stanovanjskih skupnosti.

Nove stanovanjske skupnosti bodo morale biti zaokrožena celo-

ta. Sedanje skupnosti, na primer na Zlatem polju, na Planini itd. segajo daleč na deželo, s čimer zajemajo vse hiše skupnega premoženja. Nove skupnosti bodo obsegale bolj strnjeno področje. Ce si bodo nekje na Primškovem, na Britofu ali drugod zaželeti tak organ, ga bodo za svoje področje pač izvolili.

Sveti stanovanjskih skupnosti bodo volili na zborih volivcev. Iz Sveti bodo volili še sekretari, ki bo imel, seveda, kjer bo to potrebno, še plačljivo tajni. Vendar teh volitev ne predvidevajo letos, razen pri Vodovodnem stolpu, kjer bodo urejeni razni komunalni in servisni obrati.

V okviru obstoječih stanovanjskih skupnosti pripravljajo štiri otroška igrišča, in sicer na Hujah, dve na Zlatem polju in eno pri stanovanjskih blokih tovarne »Intekse na Hujah.«

Komisija je tudi razpravljala o delih hišnih svetov, ki jim sedanje zakoni dajejo dokaj večjo samostojnost. Za lažje delo predvidevajo poseben servis za upravljanje in vzdrževanje. Ta naj bi imel v svojem sklopu grupe mizarjev, pleskarjev, ključavnica in druge.

l. c.

S seje občinskega ljudskega odbora Kranj ODGOVORI VOLIVCEM

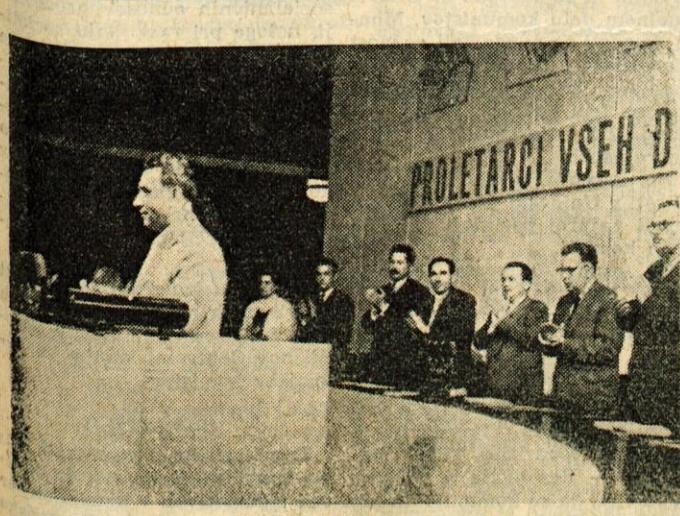
V sejni dvorani Okrajnega ljudskega odbora Kranj je bila včeraj popoldne seja Občinskega ljudskega odbora Kranj. Na dnevnem redu je bilo med drugim poročilo svetov ObLO k predlogom zborov volivcev, ki so bili v času od 27. februarja do 5. marca letos. Objavljamo nekaj odgovorov, ki bodo zanimali tudi širšo javnost.

Volivci z Rupe so predlagali med drugim, naj se v projektih za nove bloke in naselja obvezno predvidijo tudi otroška zavetišča. V odgovoru je rečeno, da je ObLO že pred časom sprejel odlok o tem, da mora zazidalni načrt vsakega novega naselja upoštevati tudi zadostno število zavetišč in drugih uslužnostnih servisov za pomoč gospodinjstvu. Ta odlok se tudi upošteva. Tako zavetišče je že v izgradnji pri Vodovodnem stolpu. Tudi v načrtih za novo naselja na Zlatem polju, ki so ga že pričeli graditi, so planirana 4 zavetišča. Prav tako ima tovarna Tiskanina v načrtu zgraditev zavetišča v novem naselju v Stražišču. Z deli bodo verjetno zazidalni načrt za to področje spreminjal, so iskali novo rešitev. Sedaj pa je načrt predvidena, naj bi novo lekarno zgradili v okviru banke v trikotu križišča cest Staneta Zagorja in JLA, to je na prostoru pred nogometnim igriščem SD Triglav. Ta prostor je primeren, ker je v bližini novega zdravstvenega centra in Zavoda za socialno zavarovanje.

Ker pa vse to ne bo zadoščalo, predvsem ne v že zgrajenih naseljih, išče Svet za varstvo družine primerne rešitve tudi za ta naselja. V načrtu je, naj bi tako zavetišče zgradili tudi na Primškovem, v prostorih Okrajnega Tiskanina v načrtu zgraditev zavetišča v novem naselju v Stražišču. Z deli bodo verjetno izpraznjeni, in v prostorih šole v Stražišču. Volivci Zlatega polja so predlagali, da bi v prihodnjem letu moralni najti sredstva za dograditev športnega stadiona, plavalne bazene, kopališč in pralnic. Odgovor poudarja, da je športni stadion v petletnem programu, da pa letos zanj ni bilo moč najti nobenih sredstev. Stališče Sveta za telesno vzgojo je, da z gradnjo tega objekta prične čimprej.

Ker se v Kranju že dalj časa opaža potreba po novi lekarni, so se volivci na Zlatem polju zanimali tudi, kako je z gradnjo le-te. Nova lekarna je namreč v perspektivnem načrtu ObLO Kranj že predvidena. Prvotno so jo nameravali graditi na Zulariji. Ker pa se je prvotni zazidalni načrt za to področje spremenil, so iskali novo rešitev. Sedaj pa je načrt predvidena, naj bi novo lekarno zgradili v okviru banke v trikotu križišča cest Staneta Zagorja in JLA, to je na prostoru pred nogometnim igriščem SD Triglav. Ta prostor je primeren, ker je v bližini novega zdravstvenega centra in Zavoda za socialno zavarovanje. Načrt za novo lekarno že pripravlja.

A. T.

V imenu CK ZKJ je kongres pozdravil tov. Aleksander Ranković

ČETRTI KONGRES ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE

PRIHODNJE NALOGE

Iz referata sekretarja ZKS Miha Marinka

(Nadaljevanje s 1. strani)

Prihod tovariša Mihe Marinka na govorniški oder so delegati toplo pozdravili. V svojem obširnem poročilu o bodočih nalogah je Marinko najprej omenil spremembe družbenega in političnega razvoja med III. in IV. kongresom in ugotovil, da človeštvo stopa po različnih potek ekonomskih in družbenih odnosov v socialistične odnose. Pri vsem tem pa vsakodnevne izkušnje potrjujejo, da je za nadaljnji razvoj socializma v svetovnem merilu najpomembnejše ne samo dosledno napredna, socialistična zunanja politika, ampak dosledna socialistična izgradnja lastne dežele.

V okviru splošne in jasne jugoslovanske politike pa geografski položaj Slovenije zahteva še posebnih naporov, ker mejimo na državo, kjer živi naša manjšina, in kjer vladajo drugačni družbeni sistemi. Vendar lahko ugotovimo, da se je prav tu, na tem področju ponovno pokazala realnost in resnost politike aktivne koeksistencije.

V dokaz, kako se pri nas uveljavlajo novi odnosi, je Marinko dejal, da ustvarjena sredstva zmeraj v večjem obsegu ostajajo samim kolektivom. V času III. konгрesa, 1954. leta, so kolektivi v naši republiki razpolagali sami le z 18.786 milijoni dinarjev. Tri leta kasneje, predlanskim pa so že imeli 9.156 milijonov dinarjev več. Sredstva ljudskih odborov so se povečala za 12.795 milijonov dinarjev itd., kar stalno krepi gospodarsko osnovno neposrednega družbenega upravljanja v gospodarskih organizacijah in komunah. Zelo razveseljivo je tudi, da v delavskem upravljanju sodeluje 77.000 proizvajalcev, v družbenih, prosvetnih, kulturnih, socialističnih in drugih organah preko 44.000, v organah oblasti 34.000 itd. Skupno v Sloveniji sodeluje v raznih organih 155.603 državljanov. To pomeni, da soodloča o gospodarskih in družbeno-političnih zadevah vsak deseti državljan.

ZA PRAVILNO RAZMERJE

Ob naglem uveljavljanju delavškega in družbenega samoupravljanja, kakor tudi ob spopolnjevanju komunalnega sistema, je bil v tem času dosežen tudi izreden gospo-

darski razvoj. V tem času so se namreč povečala osnovna sredstva za produkcijo za 34 odstotkov, obratna sredstva za 90 odstotkov, število zaposlenih delavcev pa za 20 odstotkov. Kot rezultat takega povečanja produktivnih sil se je povečal tudi narodni dohodek za 47,5 odstotkov. Največji delež pri narodnem dohodku predstavlja industrijska proizvodnja, in sicer 61 %. Kmetijstvo daje 14,3 % in ostalo gospodarstvo 24 % celotnega narodnega dohodka. Treba pa je zabeležiti, da narodni dohodek v zadnjih letih naraste tudi v kmetijstvu, kar je rezultat povečanih investicij, saj je bilo v zadnjih starih letih dano samo kmetijskim posvetom in zadrugam okrog 20 milijard dinarjev. Skupna kmetijska proizvodnja je tako lani že narasla na 150 %, v primerjavi z letom 1954, medtem ko so družbeni posestvi podvojila proizvodnjo.

Govoreč o bodoči investicijski politiki je tovariš Marinko dejal, da je treba doseči pravilno razmerje med sredstvi, ki so potrebne za nadaljnji razvoj proizvajalnih sil na eni in sredstvi, ki so potrebna za stalno postopno izboljševanje življenjskih pogojev prebivalstva, na drugi strani.

Zelo važno področje investicijske politike so dalje tako imenovane negospodarske investicije. V to področje sodi predvsem razvoj komunalnih služb, šolstva, zdravstva, raznih servisnih služb za olajšanje gospodinjstva, otroškega skrbstva in družbene prehrane. Prav tako je važna stanovanjska izgradnja in celotno delovanje stanovanjskih skupnosti.

V zvezi z gospodarskimi investicijami pa je omenil, da bi bila nadaljnja koncentracija investicijske politike v obstoječih središčih ponekod škodljiva. Imamo pa že vrsto pozitivnih zgledov, ko so industrijska podjetja v svojem lastnem interesu spoznala, da je smotrone nekatere obstoječe ali nove obrate prestaviti v kraje, ki razpolagajo s presežki delovne sile. Na takih primerih se je očitno pokazalo, da je investicija dokaj cenejša, ker se izognemo vrsti drugih stanovanjskih in komunalnih naprav, ki so v mestu neobhodne, fluktuacije skoraj ni, ker delavci tam stanujejo itd.

ZAKLJUČEK

Tovariš Marinko se je pred koncem svojega poročila ustavil tudi pri vprašanju nagrajevanja in produktivnosti dela. Zaradi prejšnjih pomanjkljivosti v razdelitvi dohodka in nagrajevanja je prihajalo do pretirano povečanega zaposlovanja v industriji in gradbeništvu. O tem pričajo podatki, da se je samo lani povečalo število zaposlenih za okrog 27.000 v primerjavi z 9.000, kolikor je bilo predvideno v družbenem načrtu. To vse je povzročalo zmeraj hujše stanovanjske in komunalne težave v industrijskih središčih.

Današnji novi sistem nagrajevanja že kaže nekatere pozitivne strani. Imamo vrsto kolektivov, in to večjih, ki so na osnovi spremenjenih instrumentov, večje sprostitev in samostojnosti v načinu nagrajevanja, izdelali in sprejeli povsem originalne tarifne pravili.

In noči slišati o dolžnostih in prispevkih, namenjenih skupnosti. Diskusija v tej komisiji je pokazala, da so bili delegati iz raznih podjetij in drugih organizacij dobro seznanjeni z raznimi pojavi in dosedanjimi izkušnjami, kajti razprava je bila živahnna in plodna.

Kvaliteta dela

V komisiji za organizacijsko-politično dejavnost je tovariš Janez Vipotnik v svojem koreferatu govoril o nekaterih značilnih ugotovitvah. Hitro uredničevanje boljšega in lepšega življenja, ki je cilj socializma, zahteva tudi odločno strnjeno, skrbno organizirano družbeno politično akcijo. V tej akciji imajo komunisti prvo besedo. Od njih, njihove predanosti, pozrtovovalnosti in borbenosti, predvsem pa od kvalitete njihovega dela, bo odvisna intenzitetna ustvarjalnega zagona v premanovanju težkih in zapletenih nalog, ki stoje na poti našega skupnega cilja.

Razen nespornih odlik, kot je dejal tovariš Vipotnik, je treba, žal, ugotoviti tudi, da ne le posamezni člani, marveč nekatere celotne osnovne organizacije zaostajajo za izredno naglim razvojem javnega življenja. Te organizacije se preveč zapirajo v svoje notranje partitske probleme, ne postavljajo se dovolj odločno po robu raznim negativnim pojmovom v svojem okolju, ne znajo hitro organizirati ak-

Razen nespornih odlik, kot je dejal tovariš Vipotnik, je treba, žal, ugotoviti tudi, da ne le posamezni člani, marveč nekatere celotne osnovne organizacije zaostajajo za izredno naglim razvojem javnega življenja. Te organizacije se preveč zapirajo v svoje notranje partitske probleme, ne postavljajo se dovolj odločno po robu raznim negativnim pojmovom v svojem okolju, ne znajo hitro organizirati ak-

ZAVEST JE PRODRLA

Velik napredok je storjen v tem času tudi v kmetijstvu, dasi so na tem področju še velike naloge pred komunisti. Važno je, da je v kmetijstvo prodrla zavest, da je v vsi pogoji za hitrejši in splošni napredok. Med kmeti je zmagal prepričanje, da je naglica tega razvoja v veliki meri odvisna od subjektivnih sil, a seveda tudi od materialnih sredstev. Toda v daljnjem procesu socialistične izgradnje na vasi bo potrebno, da ljudski odbori in drugi gospodarski samoupravni organi ter družbene organizacije posvetijo čimveč svoje dejavnosti in iniciative razvoju kmetijstva. Zlasti je vprašanje, kako premagati zaostalost kmetijske proizvodnje v privatnem sektorju. Tam so značilni nizki pridelki in visoki proizvodni stroški. Zato prihaja iz privatnega sektorja na trg zelo malo blaga. Tam bodo potrebni razni gospodarski in organizacijski ukrepi. Take investicije so lahko izredno rentabilne in hkrati kratkoročne ter vodijo do hitrejšega dviga življenjskega standarda. V povečevanju kmetijske proizvodnje s pogodbenim sistemom imamo že dokaj lepe uspehe. Ti so rezultat naše splošne politike v kmetijstvu. Vendar je v okviru komune potrebno neprimereno več iniciativ. Predvsem bi morali komunisti pomagati pri uveljavljanju teh smernic na vasi.

**»VSAKEMU
PO NJEGOVEM DELU«**

Tovariš Marinko se je pred koncem svojega poročila ustavil tudi pri vprašanju nagrajevanja in produktivnosti dela. Zaradi prejšnjih pomanjkljivosti v razdelitvi dohodka in nagrajevanja je prihajalo do pretirano povečanega zaposlovanja v industriji in gradbeništvu. O tem pričajo podatki, da se je samo lani povečalo število zaposlenih za okrog 27.000 v primerjavi z 9.000, kolikor je bilo predvideno v družbenem načrtu. To vse je povzročalo zmeraj hujše stanovanjske in komunalne težave v industrijskih središčih.

Današnji novi sistem nagrajevanja že kaže nekatere pozitivne strani. Imamo vrsto kolektivov, in to večjih, ki so na osnovi spremenjenih instrumentov, večje sprostitev in samostojnosti v načinu nagrajevanja, izdelali in sprejeli povsem originalne tarifne pravili.

Interesi skladnega razvoja vseh področij našega družbenega življenja in pa potrebe po kvalificiranih in visokokvalificiranih kadrih nam nalagajo, da prelomimo z dokaj nenačrtnim oblikovanjem inteligence. Pri vzgoji novega kada se ne smemo naslanjati več samo na šole, marveč ga moramo dvigati neposredno iz delavskih vrst, iz tovar, iz delovnih izkušenj. Ta kader je treba preko ustreznih ustanov, šolskega in izvenšolskega izobraževanja, dovajati na ključne pozicije na našem gospodarsvnu, kakor tudi v politično in družbeno življenje sploh.

V pogledu izvenšolskega izobraževanja pripada velika naloge Zvezri Svobod in prosvetnih društva ter drugim organizacijam. Hkrati pa je treba misliti na visokokvalificirane marksistične kadre in posameznih družbenih skupnosti. Komisija za gospodarsko politiko, ki je imela svoj delovni prostor v dvorani Slovenske filharmonije na Trgu revolucije, je predsedoval Viktor Avbelj. Po njegovem koreferatu, v katerem je poudaril zlasti subjektivno vlogo komunistov pri načrtovanju gospodarske politike, je bila zelo živahnha diskusija. Delegati so s svojimi izvajanjimi prikazovali razne oblike dela gospodarskih organizacij in komun, razne uspehe kot tudi posamezne negativne pojave ter skušali najti skupne najboljše rešitve pri posameznih vprašanjih.

Zelo zanimivo vprašanje o obrtništvu je načel Tone Fajfar. Družba, kot je povedal, daje znatna sredstva za razvoj obrtnega dejavnosti, vendar pa naše občine nimajo jasnih pojmov o tej dejavnosti. Malokatera občina je pripravljena vložiti v obrtništvo kak milijon, nimajo pripravljenih programov itd.

Sergej Kraigher je govoril zlasti o vsklajevanju interesov med gospodarskimi organizacijami in komunalnimi ter interesov med gospodarskimi organizacijami in komunami, ter interesov vsakega posameznega delavca - proizvajalca. V tem pogledu prihaja do določenih protislovij, ki so svojstveni vsakemu družbenemu sistemu, tako tudi pri nas. Za pravilno vsklajevanje in pravilno mobilizacijo vseh sil za izpolnitve postavljenih nalog v našem gospodarskem in družbenem življenju je predvsem važno pravilno vsklajevanje delavskih in občinskih organov in okrajev. Hkrati je važno vsklajevanje naporov lokalnih organov politično-teritorialnih enot z naporom gospodarskih organizacij. Vsa probleme je treba reševati v skladu s socialistično demokracijo in se izogibati praktičnim težnjem.

Delegat Peter Plevl, ki je govoril o odnosih med podjetjem in komuno, je dejal, da združevanje sredstev gospodarskih organizacij v okviru komune zelo pozitivno deluje. Delavci v kolektivih se pri tem bolje seznavajo s skupnimi problemi komune in skušajo z združenimi sredstvi reševati komunalne in druge težave.

Delegati pred pričetkom kongresa v živahnih razgovorih
V sredji predsednik OSS Kranj Andrej Verbič

Za ljudsko kulturo

Delegat iz Kranja, Boris Zihrl, je pripravil daljši koreferat na komisijo o ideoloških vprašanjih. Zaradi bolezni se ni mogel udeležiti kongresa in je nujno misli na teh vprašanjih predstavil Mitja Ribičič.

Koreferat razglablja o dveh temeljnih vprašanjih: o kulturni dejavnosti, ki mora postati last ljudstva ter o vprašanju idejnega boja komunistov. Kulturna mora postati množična. — Brez takšne načelne usmerjenosti ni moč govoriti o resnični socialistični kulturni politiki. To terja tudi vsestranski družbeni in ekonomski razvoj. Dviganje produktivnosti dela, sodelovanje v raznih družbenih in delavskih samoupravnih organih zahteva od vsega delavca višjo strokovno, ideološko raven, širšo ekonomsko razgledanost.

Mreža ustanov, strokovnih šol za odrasle, ekonomskih dopisnih šol, tečajev in seminarjev za družbeno upravljanje itd., postaja v naši republiki sicer zmerom gostejša. Toda niti po svojem obsegu niti po učnih metodah in organizacijski strukturi se ne ustreza potrebam.

Interesi skladnega razvoja vseh področij našega družbenega življenja in pa potrebe po kvalificiranih in visokokvalificiranih kadrih nam nalagajo, da prelomimo z dokaj nenačrtnim oblikovanjem inteligence. Pri vzgoji novega kada se ne smemo naslanjati več samo na šole, marveč ga moramo dvigati neposredno iz delavskih vrst, iz tovar, iz delovnih izkušenj. Ta kader je treba preko ustreznih ustanov, šolskega in izvenšolskega izobraževanja, dovajati na ključne pozicije na našem gospodarsvnu, kakor tudi v politično in družbeno življenje sploh.

Za izvajanja smernic v razvoju našega kmetijstva je treba vključevati v vrste komunistov tudi več kmečke mladine in našprednih kmetov sploh. V zadnjih starih letih se je število kmetov v ZK celo znižalo, kar nikakor ne ustreza našemu skupnemu cilju. Tudi število žena v ZK se je v zadnjem obdobju znižalo za 3 odstotke, kar nikakor ni prav.

In še nekaj o kaznovanju. Vse preveje je v rabi najhujša kazneni izključitev. Premalo pa se uporablja druge, lažje kazni, ki bi lahko pomagale članom postopoma odpravljati njihove morebitne slabosti. Statistični podatki tudi povedo, da je kaznovanje delavcev mnogo ostrejše, kakor kaznovanje ostalih. Omejeni pojavi opozarjajo na resne pomankljivosti v osnovnih organizacijah v pogledu kaznovanja.

Na osnovi referata tovariša Miha Marinka »O prihodnjih nalogah Zveze komunistov«, na osnovi koreferatov in obširne ter plodne diskusije v komisijah so delegati končno resolucijo o prihodnjih nalogah. Resolucijo je predložila tovarišica Vida Tomšičeva. — Resolucija v začetku ugotavlja, da so komunisti in organizacije ZKS v preteklem obdobju uspešno izvajali splošno

naslednje tri ustanove: Republiška politična šola, Institut za proučevanje zgodovine delavškega gibanja ter Institut za sociologijo.

Več načrtnosti v gospodarstvu

Komisija za gospodarsko politiko, ki je imela svoj delovni prostor v dvorani Slovenske filharmonije na Trgu revolucije, je predsedoval Viktor Avbelj. Po njegovem koreferatu, v katerem je poudaril zlasti subjektivno vlogo komunistov pri načrtovanju gospodarske politike, je bila zelo živahnha diskusija. Delegati so s svojimi izvajanjimi prikazovali razne oblike dela gospodarskih organizacij in komun, razne uspehe kot tudi posamezne negativne pojave ter skušali najti skupne najboljše rešitve pri posameznih vprašanjih.

Zelo zanimivo vprašanje o obrtništvu je načel Tone Fajfar. Družba, kot je povedal, daje znatna sredstva za razvoj obrtnega dejavnosti, vendar pa naše občine nimajo jasnih pojmov o tej dejavnosti. Malokatera občina je pripravljena vložiti v obrtništvo kak milijon, nimajo pripravljenih programov itd.

Sergej Kraigher je govoril zlasti o vsklajevanju interesov med gospodarskimi organizacijami in komunalnimi ter interesov med gospodarskimi organizacijami in komunami, ter interesov vsakega posameznega delavca - proizvajalca.

Na vseh komisijah, zlasti pa v komisiji za družbeno upravljanje, v komisiji za gospodarsko politiko in organizacijsko-politično vprašanja, je bila diskusija zelo živahnha. Skupno se je zvrstilo na govorniških održih 137 delegatov, kar pomeni zelo široko udejstvovanje v vseh teh ključnih vprašanjih usmerjanja našega družbenega razvoja.

Značilno je, da so delegati v svojih

OBVEŠČEVALEC

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot št. 8, telefon 218, načrila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Privatnikom ne objavljam malih oglasov pred vplačilom. Cena malih oglasov je: preklic 20, izgubljeno 12 din od besede; naročniki imajo 50 odstotkov popusta.

Telefonska številka naročniškega in oglasnega oddelka je 397, uredništva 475.

Prodam borov gozd, lepa stebla v k.o. Kokrica. Naslov v oglašenem oddelku 3666

Izbuba sem jopeo volmeno sivo žensko v petek, 19. junija. Prosim najditev, naj jo vrne proti nagradi. Naslov v oglašenem oddelku 3677

Elektrometer rabljen 0,25 kW poceni prodam. Naslov v oglašenem oddelku 3678

Prodam 2 novi gumi 600×16 z zračnicami. Naslov v oglašenem oddelku 3679

Prodam gumi voz 4 tonski. Kne Franc, Cerkljanska Dobrava 5, Cerkle 3680

Ugodno prodam vinkelj obralni plug. Svetljak Jože. Zbilje 43, Medvede 3681

Cevljarska podjetja pozor! Ugodni nakup dobrega čevljarskega stroja — ploh šteparske »Pfaf« skoraj novega s »knihoblem« preizkušen za šivanje vseh vrst usnja. Ogled lahko vsak dan. Cena po dogovoru. Naslov v oglašenem oddelku pod številko 7777 3682

Prodam gozd v neposredni bližini Senčurja. Informacije dobite pri Celjarju Janezu, Senčur št. 52

Prodam stavbne parcele. Bratof 83, Kranj 3684

Prodam 5 avtogram za gumenov 550×16. Markun Jože, Bašelj 2, Predvor 3685

Prodam stoeče trave v Britofu, Naslov v ogl. odd. 3686

Prodam svinjo 13 tednov brejo, voz zapravlječek, lahke sanj (kraguljčke) skoraj vse v novem stanju. Kupim kultivator. Gašperlin Jakob, Luže 29, Senčur 3687

Prodam pletilni stroj dobro ohranjen 1/2 in 1/2. Partizanska 28, Kranj 3688

Prodam novo Rogovo športne kolo s tremi prestavami. Žura Peter, Zalog 12, Cerkle 3689

Prodam prav dobro klavirsko harmoniko na 80 basov. Cena 80.000 din. Naslov v oglašenem oddelku 3690

Kupim emona stropnike 60 kom. Roblek, Bašelj 20 3691

Kupim posnemalnik za mleko. Ponudbe oddati v oglašni oddelku 3692

Prodam gumi voz 4 tonski. Kne Franc, Cerkljanska Dobrava 5, Cerkle 3693

Sprejemem vajence za čevljarske obr. Kvas Slavko, Ljubljanska 14, Kranj 3694

18-letno kmečko dekle išče kakršnokoli zaposlitev v okolici Kranja. Ponudbe oddati v oglašenem oddelku 3695

Moškega ali dekle sprejemem za pomoč v gospodarstvu. Ostalo po dogovoru. Tržič, Cankarjeva 43, Medvede 3696

Cevljarska podjetja pozor! Ugodni nakup dobrega čevljarskega stroja — ploh šteparske »Pfaf« skoraj novega s »knihoblem« preizkušen za šivanje vseh vrst usnja. Ogled lahko vsak dan. Cena po dogovoru. Naslov v oglašenem oddelku pod številko 7777 3697

Travnik v Kok dam v načrtu. Povšnar, Reševa 16 3698

AMD Senčur obvešča vse člane, da je bila društvena ocenjevalna vožnja dne 14. VI. 1959 zaradi slabega vremena preložena na 28. VI. 1959. Start ob 8. uri pred garažo AMD v Senčurju. Vse člane vabimo, da se te vožnje udeležijo, prav tako mopedisti. Vabi AMD, Senčur 3699

Kmetijsko posestvo Predvor razpisuje delovno mesto za knjigovodja. Pogoji: Srednja ekonomika šola ali večletna praksa v kmetijskem knjigovodstvu. V poštov pridaje samci — lahko tudi honorarno. Plača po dogovoru ali po novem tarifom pravilniku. Pravilno kolkovane prošnje vložite do 30. 6. 1959 pri Oddelku za gospodarstvo Obč. LO Zelezni.

Pogoji: visokokvalificiran obrtnik iz mizarske, kolarske, ali pleskarske obrti. — Nastop službe takoj. — Plaća po tarifnom pravilniku. Pravilno kolkovane prošnje vložite do 30. 6. 1959 pri Oddelku za gospodarstvo Obč. LO Zelezni.

RAZPIS

Komisija za razpis mest direktorjev, upravnikov in poslovodij gospodarskih organizacij pri Občinskem ljudskem odboru Radovljica razpisuje mesto

DIREKTORJA

trgovskega podjetja »Slovenak Radovljica«

Pogoji: Komercialist z najmanj 5 let prakse in z večino v upravno-vodstvenih posloih.

Interesenti naj stavijo ponudbe v roku 14 dni po objavi razpisa. Ponudbi je priložiti življenjepis, potrdilo o strokovni izobrazbi in potrdilo o nekazovanju.

RAZPIS

Gospodinjski izobraževalni center Jesenice razpisuje uslužbeno mesto gospodinske učiteljice. — Pogoji: Dokončana srednja oziroma višja gospodinska šola. — Prednost imajo kandidatke z nekaj letno prakso.

Z družinskim stanovanjem ne razpolagamo.

Izpraznjeno imamo delovno mesto živinorejca. Plača po učinku. Nastop službe po dogovoru.

RAZPIS

Gospodinjski izobraževalni center Jesenice razpisuje uslužbeno mesto gospodinske učiteljice. — Pogoji: Dokončana srednja oziroma višja gospodinska šola. — Prednost imajo kandidatke z nekaj letno prakso.

OBVESTILO

Podružnica Društva upokojencev v Kranju obvešča svoje članstvo, da se vrši redni letni občni zbor v sredo, dne 1. julija 1959 ob 15. uri v veliki dvorani OLO Kranj — nova stavba.

RAZGOVOR Z VOLIVCI

RTV Ljubljana ima že nekaj let na sporedi relejnih radijskih postaj oddajo »Razgovor z volivci«.

V njih odgovarjajo na vprašanja volivcev predstavniki občinskih in okrajnih ljudskih odborov - okrajev: Ljubljana, Koper, Gorica, Črnomelj, Maribor in Murska Sobota.

Ker so oddaje vzbudile med doseganimi poslušalci veliko zanimanje in ker želimo, da bi v to oddajo vključili tudi volivce s področja Kranjskega in novomeškega okraja, je programsko vodstvo RTV sklenilo, da bodo »Razgovori z volivci« za okraje Ljubljana, Kranj in Novo mesto z novo letno shemo našega sporeda, to je po 21. juniju, programirani vsak petek ob 17. uri na prvem programu na valu 327,1 m. Istočasno bomo zaenkrat ukinili dnevni govor na glasbeni spored na srednjem valu 202 m.

Poslušalci, ki niso mogli spremisliti teh naših oddaj, naj povemo, da v njih odgovarjajo in pojaznjujejo vprašanja volivcev izvoljeni predstavniki občinskih in okrajnih ljudskih odborov. Zato znova vabimo vse poslušalce, še posebej iz ljubljanskega, kranjskega in novomeškega okraja, naj probleme in vprašanja s področja notranje po-

litike, gospodarstva, prosvete in kulture, zdravstva in druga, ki jih srečujemo v komunah, ustanovah in podjetjih, pošljajo na naslov RTV Ljubljana, Tavčarjeva 17, Uredništvo oddaje »Razgovor z volivci«.

Na vsa vprašanja bomo iskal odpovede pri predstavnikih okrajev ali občin. Te odpovede pa bo si slišali vsak petek ob 17. uri na prvem programu na valu 327,1 m.

Ko boste pisali, nem sporočite, če želite, da je vaše ime pri vprašanju omenjeno v celoti, z začetnicami, ali želite, da se splošno ne omeni.

Torej vsa vprašanja volivcev, na katere želite odgovor, pošljite na naslov: RTV Ljubljana, Tavčarjeva 17, Uredništvo oddaje »Razgovor z volivci«.

OBJAVE

R A Z P I S

za internatski dvoletni oddelek za odrasle pri Srednji kmetijski šoli v Maribor.

Solanje odraslih na tem oddelku bo imelo dve smeri za usposabljanje kmetijskih tehnikov:

a) poljedelsko živinorejsko in

b) sadarsko vinogradniško

smer.

Oddelki te šole bodo razen v Mariboru tudi v drugih krajev Slovenije, in sicer: v Ljubljani, Novem mestu, Rakitancu in Vrbju pri Zalcu.

K prijavi za vpis priložite:

1. overvrljen prepis rojstnega lista. V šolo se sprejmejo prijavljenci od 20. do 30. leta starosti, izjemoma tudi starejši;

2. a) zadnje šolsko spričevalo dovršene osemletne šole ali katerekoli nižje kmetijske ali gozdarske oziroma kmetijsko gospodarske šole ali kake druge strokovne šole;

b) kandidati, ki nimajo pogojev pod a) imajo pa prakso v kmetijstvu, pa naš priložilo K zadnjemu šolskemu spričevalu potrdila o opravljenih tečajih ali seminarjih in potrdilo o delu v kmetijstvu. — Kandidati pod točko b) morajo predhodno počasiti izpit iz slovenskega jezika in računstva. — Navodila prejmejo na občinske tajništve za šolstvo.

3. Potrdilo gospodarske organizacije (družbenega poselstva, zadruge, zadružne zveze ali ljubljanskega odbora) z obvezno, da bo kandidata štipendirala za dobo dveh let.

4. Kratek življenjepis.

5. Izjava o smer šolanja.

Prijave je poslati preko prisostnega občinskega organa za šolstvo na naslov: Srednja kmetijska šola (oddelek za izobraževanje odraslih), Maribor, Vinarska ulica 30.

O B V E S T I L O

Podružnica Društva upokojencev v Kranju obvešča svoje članstvo,

da se vrši redni letni občni zbor v sredo, dne 1. julija 1959 ob 15. uri v veliki dvorani OLO Kranj — nova stavba.

RAZGOVOR Z VOLIVCI

RTV Ljubljana ima že nekaj let na sporedi relejnih radijskih postaj oddajo »Razgovor z volivci«.

V njih odgovarjajo na vprašanja volivcev predstavniki občinskih in okrajnih ljudskih odborov - okrajev: Ljubljana, Koper, Gorica, Črnomelj, Maribor in Murska Sobota.

Ker so oddaje vzbudile med doseganimi poslušalci veliko zanimanje in ker želimo, da bi v to oddajo vključili tudi volivce s področja Kranjskega in novomeškega okraja, je programsko vodstvo RTV sklenilo, da bodo »Razgovori z volivci« za okraje Ljubljana, Kranj in Novo mesto z novo letno shemo našega sporeda, to je po 21. juniju, programirani vsak petek ob 17. uri na prvem programu na valu 327,1 m. Istočasno bomo zaenkrat ukinili dnevni govor na glasbeni spored na srednjem valu 202 m.

Poslušalci, ki niso mogli spremisliti teh naših oddaj, naj povemo, da v njih odgovarjajo in pojaznjujejo vprašanja volivcev izvoljeni predstavniki občinskih in okrajnih ljudskih odborov. Zato znova vabimo vse poslušalce, še posebej iz ljubljanskega, kranjskega in novomeškega okraja, naj probleme in vprašanja s področja notranje po-

litike, gospodarstva, prosvete in kulture, zdravstva in druga, ki jih srečujemo v komunah, ustanovah in podjetjih, pošljajo na naslov RTV Ljubljana, Tavčarjeva 17, Uredništvo oddaje »Razgovor z volivci«.

Na vsa vprašanja bomo iskal odpovede pri predstavnikih okrajev ali občin. Te odpovede pa bo si slišali vsak petek ob 17. uri na prvem programu na valu 327,1 m.

Ko boste pisali, nem sporočite, če želite, da je vaše ime pri vprašanju omenjeno v celoti, z začetnicami, ali želite, da se splošno ne omeni.

Torej vsa vprašanja volivcev, na katere želite odgovor, pošljite na naslov: RTV Ljubljana, Tavčarjeva 17, Uredništvo oddaje »Razgovor z volivci«.

TRŽNI PREGLED

V KRAJNU

Filz 50 do 70 din, krma za košči in koruza 35 do 40, proso, krhlji in šalotka 40, ješprej 60 do 70, kaša 70 do 80, orehi 60 do 80, borovnice 80 do 100, lisičke 40, vrte jagode 70 do 80, gozdne jagode 150 do 180 din liter; paradižnik 220, čebula 50 do 70, sladko zelje 30, solata 30 do 45, rdeča pesa 60 do 90, cvetača 100, gobe 200, kislo zelje 45, krompir stari 18, krompir novi 40, breskve 130, češnje 70 do 80, med 300 do 360, sir 90 do 100, surovo maslo 440 do 560 din kg; česen 10 din kom., špinaca 25 din merica, korenček in peteršilj 10 din šopek, kolebare 7 do 8 din kom., jajca 17 do 18 din kom., kokoši 500 do 650 din kom., piščanci 220 do 350 din komad.

V KAMNIKU

Fižol 50 do 70 din, krma za košči in koruza 35 do 40, proso, krhlji in šalotka 40, ješprej 60 do 70, kaša 70 do 80, orehi 60 do 80, borovnice 80 do 100, lisičke 40,

Ana Frank na ekranu

Novi film režiserja Georga Stevensa »Dnevnik Ane Frank« še vedno vzbuja mnogo pozornosti. To je eden redkih ameriških filmov, katerega zgodba se odigra-

va v evropskem okolju. — Vloga Ane Frank je bila zaupana nadarjeni ameriški igralki Millie Perkins (na slike)

BOGATA ŽETEV

na jeseniški srednji tehniški in mojstrski šoli

Tehnička srednja šola na Jesenicah, ki je bila doslej oddelek ljubljanske tehnike srednje šole in bo pričela delovati prihodnje šolsko leto kot redna metalurška tehnična srednja šola, je zaključila letos četrto leto svojega delovanja in bo dala v soboto, 27. junija prvi 21 absolventov, diplomiranih tehnikov metalurške stroke. Na šoli, ki jo je v tekotem šolskem letu obiskovalo skupno 99 dijakov, je bila dosežena povprečna ocena 3,62 ali 88 odstotkov.

V I. razredu, k iga je obiskovalo 25 dijakov, je bila povprečna ocena 3,28, v II. razredu, z enakim številom dijakov, je bila povprečna ocena 3,40, v III. s 23 dijaki 3,60 in IV., kjer je izdelalo vseh 22 dijakov, je bila povprečna ocena najboljša, t. j. 4,20. Z diplomskimi izpiti so pričeli v nedeljo, zaključili pa jih bodo v soboto. Tudi na diplomskih izpitih so kandidati zadovoljivo odgovarjali.

Na mojstrski šoli, kjer traja učna doba tri leta, je povprečna ocena 3,64. Letos je opravila za-

ključne izpite druga skupina. — Metalurški oddelok je končalo 19, kovinarski oddelok pa 22 dijakov, ki so dosegnili na zaključnih izpitih povprečno oceno 3,60. Ker šolsko postopoma ukinjajo, sta obstajala le še II. in III. razred. — V II. razredu metalurškega oddelka, kjer je bilo 37 dijakov, je bila dosežena povprečna ocena 3,37; v II. razredu kovinarskega oddelka, ki ga je obiskovalo 22 dijakov, pa 3,50. V III. razredu metalurškega in III. razredu kovinarskega oddelka so bili oce-

njeni vsi dijaki pozitivno; povprečna ocena metalurškega oddelka je bila 3,70, medtem ko je bila povprečna ocena kovinarskega oddelka 3,43. Prihodnje šolsko leto bo deloval le še III. razred. Kasneje bo šola reorganizirana v dvoletno šolo za visokokvalificirane delavce.

Učni uspehi, ki sta jih v letošnjem šolskem letu pokazali tehnička srednja in mojstrska šola, so zelo lepi, in dajejo šolama zasluženo priznanje.

U.

MLADI SO KONCERTIRALI

Tudi jeseniška glasbena šola je zaprla šolska vrata. Ob tej prilnosti je pred kratkim priredila zaključni koncert v Čufarjevem gledališču. Razen šolskega orkestra so program izvajali tudi solisti. Njihovo znanje je spodbudno. Program so dopolnili pevci-solisti z dobro izvajanjem, vendar ne najbolj posrečenim izborom glasbene literature. Glasbena šola na Jesenicah, ki je bila ustanovljena šele po

osvoboditvi, je dosegljiva v letih svojega delovanja raven, ki daje priznanje vsem glasbenim pedagogom, predvsem pa požrtvovalnemu ravnatelju tov. Kleču. Priznati je treba, da se sredstva, ki jih nudi družba jeseniških glasbenih šoli, bogato obrestujejo. Ko bo šola še v večji meri vzgajala strokovni kader za Svobode in prosvetna društva, bo njeni poslanstvo v polni meri izpolnjeno.

U.

PEVCI BODO OBISKALI VRBO IN ŽIROVNICO

V okviru 90-letnice Železarne Jesenice bo pevski zbor »Svobode« Jesenice pomnožen s pevskim zborom Svobode Žirovnice ter s sodelovanjem orkestra jeseniške glasbene šole priredil nedeljno dva koncerta. Prvi bo popoldne v Prešernovi rojstnici, Vrbi, drugi pa zvečer v domu »Partizan« v Žirovnici. — Na koncertih bodo nastopajoči izvajali predvsem delavska in borbena dela ter z njimi hkrati počastili 40-letnico KPJ in SKOJ

U.

glasbene podjetja verjetno vredna več, toda tega ne štejem. No, ali si zdaj zadovoljna?«

Predsednika Berganta štejejo za najbogatejšega človeka v našem mestu in ga cenijo med brači na šestdeset milijonov. Ne verjamem, da je premoženje mojega moža dosti manjše od Bergantovega.

»Boško, saj to je čudovito,« zaključim navdušeno, kakor pričakuje. »Zdaj se nama ni več treba bati prihodnosti,« se mu nasmiham, z bolečo željo, da bi ga vsaj ta trenutek obvarovala spoznanja, kako malo je to za človeka, kakršna sva midva, ki naj bi od tega do konca svojih dni živel, mislim si: zdaj je vojna v denar bo čedalje bolj izgubljaj vrednost in največ čez leta ali dve bova ta papir, ki zdaj takoj izdatno pokriva mizo, do kraja porabila in se bova znašla brez njega.

»To je zdaj najino,« se smeje ves srečen, brodeč z rokami po razkošno šelestečem papirju, nato se nečesa domisli, pogradi kup bankovcev, vzame mojo torbico, jo odpre in jih potisne vamo.«

»Boško, kaj vendar delaš!«

»Kupi si za to nekaj! Kar potrebuješ. Svileno perilo, obleko, čevlje, vse, kar ženske veseli! Da, obljudbiti mi moraš, da boš to porabila zase, še danes. Ne glej me tako prepadel! Vidiš, tudi jaz si vzamem nekaj od tega, da si bom kupil dve ali tri čedne obleke, lep plašč, čevlje, srajce, kravate! Nočem, da bi se

moj ubogi poročnik. Moj revni poročnik.«

»Ali ima tvoj mož, ta Rothschild, toliko denarja, kaj?«

»Vzlikla zmagoslavno. «V go-

vin, mislim. Seveda so tista nje-

gova podjetja verjetno vredna več, toda tega ne štejem. No, ali si zdaj zadovoljna?«

Predsednika Berganta štejejo za najbogatejšega človeka v našem mestu in ga cenijo med brači na šestdeset milijonov. Ne verjamem, da je premoženje mojega moža dosti manjše od Bergantovega.

»Boško, saj to je čudovito,« zaključim navdušeno, kakor pričakuje. »Zdaj se nama ni več treba bati prihodnosti,« se mu nasmiham, z bolečo željo, da bi ga vsaj ta trenutek obvarovala spoznanja, kako malo je to za človeka, kakršna sva midva, ki naj bi od tega do konca svojih dni živel, mislim si: zdaj je vojna v denar bo čedalje bolj izgubljaj vrednost in največ čez leta ali dve bova ta papir, ki zdaj takoj izdatno pokriva mizo, do kraja porabila in se bova znašla brez njega.

»To je zdaj najino,« se smeje ves srečen, brodeč z rokami po razkošno šelestečem papirju, nato se nečesa domisli, pogradi kup bankovcev, vzame mojo torbico, jo odpre in jih potisne vamo.«

»Boško, kaj vendar delaš!«

»Kupi si za to nekaj! Kar potrebuješ. Svileno perilo, obleko, čevlje, vse, kar ženske veseli!

Da, obljudbiti mi moraš, da boš to porabila zase, še danes. Ne

glej me tako prepadel! Vidiš,

tudi jaz si vzamem nekaj od te-

ga, da si bom kupil dve ali tri

čedne obleke, lep plašč, čevlje,

srajce, kravate! Nočem, da bi se

moj ubogi poročnik. Moj revni

poročnik.«

»Ali ima tvoj mož, ta Rothschild, toliko denarja, kaj?«

»Vzlikla zmagoslavno. «V go-

vin, mislim. Seveda so tista nje-

gova podjetja verjetno vredna

več, toda tega ne štejem. No, ali

si zdaj zadovoljna?«

»Ne, ne boj se, vse drugo bom

shranil. Varčevala bova, kajne,

saj nama ni do razkošja? Samo

do tega nama je, da bi skupaj

lepo in dobro živel. In jaz ne

potrebujem ničesar, da si le ti pri

meni. Častna beseda, še cigare-

ta se bom odpovedal. O, Iza!«

In z vzklikom, ki prekipeva od

navdušenja in sreče, zdrinke po-

leg mene na kolena ter me ob-

jame, kakor rad dela, z rokami

okrog mojega života, glavo pa

mi položi na kolena, poljubljajoč

me skozi tanko blago obleke.

»Saj se boš nekajno emejila

meni na ljubo, kajne?« me po-

božno vpraša.

»Da, Boško, vse bom storila

zate! Ta trenutek strastno ver-

jamem svojim besedam, čeprav

mi ob njegovem otroškem vese-

lju neka slutnja grozljivo stiska

srce, ne, to ni mogoče, časi ne-

dolžne Arkadije so minili, časi ne-

očetnega veselja, in usoda drži

na namiz vsem na tanki nitki

viseči me.

»In zdaj smam domov, kajne,

da vse tako uredim, kakor sva

se domenila?« ga tudi jaz poniz-

no vprašam.

»Kdaj se boš vrnila?«

»Jutri?«

»Ne, ne nocoj moraš priti! Mo-

raš, Iza!« zaklje in naguba čelo

kakor od bolečine, ko mi z vzdignjeno glavo napeto zre v oči;

in tako nenaden je bil prehod od

sreče do izraza bruskosti in te-

nobe na njegovem obrazu, da

se tega z vsem srcem prestrašim

in mu svetu obljubim, da pridem

ob devetih zvečer.«

Iz strokovnega šolstva

Razstava vajenske in čipkarske šole v Železnikih

V nedeljo, 21. t. m. je bila v Železnikih otvoritev okusno urejena razstava Vajenske in čipkarske šole.

V učnici pri desnem vhodu je razstavljal čipkarska šola najzadovoljnnejše čipke in prtičke ter ovoje za knjige. Razstavljal je učenci predšolske starosti do 8. razreda osnovne šole.

Pri levem vhodu so bili na hodniku razstavljeni predmeti lesne stroke. Občudovanje gledalcev sta vzbujali dve lično izdelani kombinirani omari v orehovem in brezstevem furnirju. Svojo nalogo so dobro opravili tudi učenci nižjih letnikov z manjšimi, a zelo ličnimi predmeti.

S strokovnimi risbami obložene stene so nazorno prikazovale razvojno stopnjo tehničnega risanja. Pri risbah učencev I. letnika prevladuje osnova — projekcija, pri II. letniku razne vrste lesnih vez in lažjih predmetov iz stroke, pri III. letniku pa že samostojno načrtovanje posameznih predmetov sobnega in stavbenega pohištva.

V dveh od preostalih treh učnic so prevladovali izdelki kovinske stroke, medtem ko so bili v zadnji učnici razstavljeni zvezki

matematičnih in slovenskih šolskih vajencij so namreč zapošleni v tovarni Niko, ki že dolgo časa slovi po svojih kvalitetnih izdelkih.

Razstavljeni izdelki kovinske stroke so bili res kvalitetni; vse

vajenci so namreč zapošleni v tovarni Niko, ki že dolgo časa slovi po svojih kvalitetnih izdelkih. Izdelki dveh vajencev je dobil lani bronasto medaljo za izredno priznanje Mednarodnega sejma obrti v Beogradu.

Med tehničnimi risbami je bilo največ izdelkov učenek II. letnika tehnično-risarske stroke. Vse risbe so brezhljivo izdelane. Prav to, da so se mnoga dekle lotila kovinske stroke, kaže na velik napredek Selške doline. Saj je še pred leti bila za dekle skoraj edina stroka oblačilna.

F. P.

Radovljiska glasbena kronika

V četrtek, 18. junija je priredila Glasbena šola v Radovlj

državni pomeni

Centralni zavod za napredek gospodinjstva LRS je izdelal vrsto gesel, ki naj bi jih uporabila naša trgovska podjetja pri ureditvi svojih izložb v okviru »Meseca družine in gospodinjstva«. Gospodinski občinski center Tržič je v ta namen že prikazal vsebino parole z razstavljenimi sodobnimi gospodinjskimi predmeti. Emblem odbora »Družine in gospodinjstva« in znak Centralnega zavoda za napredek gospodinjstva dajeta lep poudarek enotnosti in množičnosti akcije.

Kako bomo ohranili lepo kožo?

Neprijetni mozolji in razni izpuščaji ne mučijo samo mladih

MODA

Kroj za pisano blago:
nagubano nezalikanu krilo in
oprijet v živote

ROMAN II. del

Mimi
Malenšek
Konič

Zdaj je hodila po hiši bolj vzravnana kot vsa zadnja leta, prav kot bi ji dvajset let zdrknilo s pleč. Nič več ni toliko posedala pri šivanju in pletenju, Dominikovih poslovnih knjig pa se niti dotaknila ni več. Spet je bila podjetna gospodinja in vsak dan jo je slišal kričati nad deklami, da se je edino Vida znala obrniti pri delu in da so vse druge zanič. Dominik je natanko vedel, da Ana s tem samo njega izziva in mu kljubuje. Pred svetom je veljal za močnega, doma pa sta mu žena in sin kljubovala in on ni imel moči, da bi ju upognil. Pavle skoraj ni spregovoril z njim. Srečavala sta se kakor tujca.

Dominik je večkrat premišljal, kako čudno in nesmiselno je živeti v sovraštvu z edinim sinom. Če bi Pavle v takem trenutku stopil predenj in ga prosil, naj mu dovoli vzeti Vido, bi oče brez obotavljanja segel sinu v roko. Včasih si je dejal: Tako bogati smo, da nam res ni treba gledati na doto. Hiša se ne bo zamajala, čeprav Pavle dekleto kupi krilo za poroko. — Toda spravljive misli so preše, kakor hitro je spet ugledal sinov kljubovalni obraz. Če ga je gledal dalj časa, je čutil, kako se prebuja v njem sovraštvu do lastne krvi.

Ves je Gašperinov, ga je spreletaval. Trmast, ošaben, lahkomiseln. Morebiti bo še pognal to, kar sem jaz s trudem ridobil! Ne bom se mu uklonil! Njegov oče sem, pa tudi sicer... ne!

Nekega dne je sedel v zgornji hiši in čisto nezavedno je začel opazovati Alešovo povečano sliko, ki je visela na

GLAS Z OTOKA STENJAKA POŠILJA VSEM MATERAM NA GORENJSKEM - BARBA

Težko vam je bilo, ko ste se na kolodvoru poslavljali od svojih malčkov ter s pomisleki gleždili na mlade vzgojiteljice, katerim ste zaupali svoje otroke. Bodite brez skrb! — Vzgojiteljice letošnje prve izmene so lahko zgled vsem ostalim in prepričan sem, da so otroci mogoče pod boljšim nadzorstvom, kot bi bili morda doma.

Upam, da bo tudi v prihodnjem poskrbljeno, da pridejo vaši otroci v takih skrbnih roke. Opoznamjam vse one matere, ki imajo še pomisleke, ali bi poslali otroke na počitnice, da so otroci deležni najboljše nege in oskrbe in jih torej lahko brez skrb pošljate na otok Stenjak, kjer se bodo naužili čistega zraka, sonca

ROŽE V SOBI

● Lončnice v stanovanju postavite vedno tako, da jih bo dosegel zračni tok, kadar zračite. Ne imejte jih bližu peči in si zapomnite, da vam ne bodo uspevale, če bo soba izpostavljena hitrim spremembam temperature.

● Kupite vedno mlade rastline, ker se bodo laže prilagodile okolju. Pustite jih vedno na enem mestu, ker rastlina potrebuje mir. Tudi v naravi jo korenina drži na istem kraju.

● Zalivajte lončnice z vodo, ki ima približno temperaturo zraka v sobi. Ledeno hladna voda je izredno škodljiva. Ne zalivajte preveč, pa tudi ne premalo. Vrtnar vam bo natančno razložil za vsako rastlino posebej, če ljubi vlažno ali suho zemljo.

in morja ter se tako utrdili za zimski čas.

Tudi Barba jim nudi veselje in razvedrilo, kolikor mu čas dopušča. Na vsak korak mu sledijo in kličejo: »Barba, Barba!«

Ob tej priložnosti pošilja vsem otrokom Gorenjske prisrčne pozdrave

BARBA

GUBE OKOLI OCI

Stotine gubic, ki se začno nabirati okoli oci, so najbolj očitna znamenja, da ženska ni več mlada. Kadar jih že imate, jih ne boeste mogle več odstraniti, vendar pa lahko preprečite, da bi se vam napravile nove. Vsak večer vsaj pet minut udarjajte s konci prstov, ki ste si jih namazali z mastno hrainilo kremo, okoli in okoli oci, oziroma tam, kjer imate največ osovraženih črt in črtic. Nikdar ne masirajte občutljive kože okoli oci, pa tudi drugače je ne raztezajte, kajti raztegnjena koža se najlaže zguba.

MLADA RAST

Mladina na obisku pri slepih na Okroglem

A. Sokolovski

VEST

V petek, 19. junija so podmladkarji višjih razredov osnovne šole v Predosljah napravili izlet na Okroglo z namenom, da pozdravijo slepe tovariše in jih razveselijo s petjem in darilcem.

Kolesarji in ostali, ki so šli peš, so se ustavili pred gradom, kjer je zbrane slepe tovariše v imenu vseh podmladkarjev pozdravil predsednik PRK Nace Polajnar. Povedal je, kakšne naloge izvršujejo v organizaciji PRK in izročil najmlajšemu slepemu tovarišu v spomin na to srečanje ustno harmoniko. V imenu zbranih podmladkarjev je bilo to dario tudi obljuba, da nikoli v življenju ne bodo pozabili pomagati tistim, ki jih je zadela kakršna koli nesreča.

Dve dekliki sta deklamirali, pionirski pevski zbor pa je zapele tri pesmi.

Po končanem nastopu je imel upravnik okrevanja zahvalni govor. Podmladkarji so z veliko pozornosti poslušali zahvalo dijaka 7. razreda osemletne šole za slepe v Zemunu, 19-letnega tovariša Milisava Milovanovića. Povedal je tudi, da je 8-letni Dušan Ristić, ki je dobil orglice, najboljši učenec iste šole v Zemunu. Spoznali so tudi sedem dijakov šole za slepe iz Dervente in Bosni.

Pred odhodom so se skupno s slepimi tovariši slikali pred gradom.

ZA RAZVEDRILO

STRANI SVETA

Jožek gre s svojim očetom na izlet. Oče ga poučuje: »Jožek, če imas na desni sever, na levi jug, kaj imas zadaj?«

»Nahrbtnik,« se odreže Jožek.

RAZLIKA MED ČLOVEKOM IN RIBO

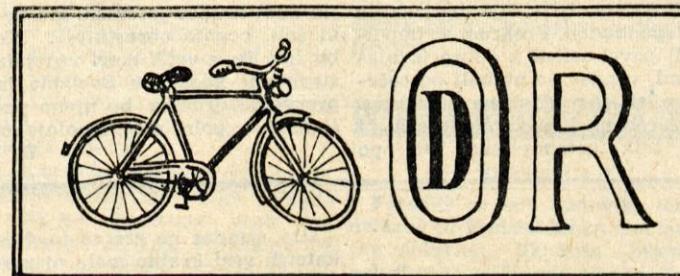
Ko je učitelj vprašal Janezka, kaj je bistvena razlika med človekom in ribo, je odgovoril:

»Glavna razlika je v tem, da se človek mora umivati, riba pa ne.«

MATIČEK IN KAČA

Matiček vidi prvič v življenju kačo, ki se počasi plazi proti grmovju, in zavpije: »Glej mama, tukaj je rep, ki migira brez psa!«

REBUS

Vodoravno: 2. 22. in 23. črka abecede; 4. pasje govorice; 6. grški pisatelj basni; 8. medmet.

Navpično: 1. nadležne žuželke; 3. prometno sredstvo; 5. pri psu najbolj razvit čut; 7. velik kuža.

Rešitev križanke »Punčka« vodoravno: 2. pest, 4. nož, 5. ro, 7. nebo, 10. pošli, 11. punčka.

Navpično: 1. dež, 2. por, 3. tresk, 6. obla, 8. oi, 9. up, 10. p. n.

iskrene, z iskro kljubovalnosti na dnu. Dominik si je šel z dlanjo čez čelo, ki se mu je oznojilo.

Ne smem misliti na to. Prepozno je, si je prigoval. Danes bi tega ne storil več. Takrat pa... hudič je bil v meni, ki me je gnal... A če bi tega ne bil storil, bi ne bil to, kar sem!

Odšel je iz hiše. Stopil je v vigence, hodil je gor in dol in hrupno ukazoval, da bi potešil nemir v sebi. Ni se mu posrečilo.

O, Ana in Pavle mi delata krivico, je premišljal. Kaj onadvusta, koliko me je stalo, preden sem se odločil spraviti fanta s poti! Kaj vesta, kako mi je bilo pozneje, kolikokrat sem si moral prizadavati, da nisem mislil nanj! Toda takrat je bilo lažje. Premoženje mi je rastlo; kar videl sem, kako iz leta v leto raste. Natanko sem vedel, kako bi bilo, če bi Aleš živel: Špan bi pomagal svojemu zetu in nazadnje bi mi omajala celo mojo polovico. Tako pa je šlo vse po sreči. Bogateli smo. Trdni smo. In vendar je, kakor bi bilo vse zaman...

Moral se je otresti groze, ki se je zajedla vanj. Prav zdaj je moral biti močan! Naj fant dela po svoje — bo videl, kako mu bo uspeloval! On, Dominik, se mu ne bo uklonil! Nikolik! — Če bi to storil, bi bilo, kakor da je bilo vse zaman, da je zaman celo... ubijal. Hotel je kljuboval, kljub temu pa je čutil, da je zadet v živo, prav v korenine, da sahne in ni več tisti, kot je bil nekoč.

Vendar je kljuboval. Moral je. Vedel je, da vsi gledajo na Gašperinovo hišo in čakajo, kako se bo končal prepri med očetom in sinom. Dominik je bil kakor kost, ki jo vrže tolpi lačnih psov, da jo glodajo. O, tržani so ga glodali, škodoželjno in neusmiljeno!

»Kje naj bi izgubil vest?«
»Tega ne vem. Idi in jo poisci, mogoče jo boš našel.«

Niko je hodil po stezi in zašel v gozd. Tam je legal v travo in začel premišljevati: »Kakšna neki je vest?«

Nenadoma so breze nad njego glavo zašumele. Tihi, tihi so šepetale in Niko je slišal: »Ni lepo, ni lepo...«

Začudil se je: breze rastejo tu v gozd in vendar vedo vse o meni.

Priletela je vrana. Sedla je na štor, pogledala Niko in se oglašala: Niku se je zdeло, da sliši: »Lažnivec, lažnivec!« Se neka druga ptica je priletela in Niku se je zdeло, da tudi ona poje: »Kje imaš vest? Kje imaš vest?«

Nika je postal sram. Skočil je pokonci in stekel domov. Pritekel je k mami in skoraj zajokal: »Mama, jaz sem razbil kozarec, jaz sem ga razbil.« Mama se je zasmajala: »Glej, kje si le spet našel vest!«

Niko je sklonil glavo: »V gozdu,« je rekel prav tiho, »tam, kjer rastejo breze.«

PLAVALCI
SO STARTALI

Sezona vodnih športov se je začela in v sredo so že prvič letos startali plavalci za točke v slovenski ligi. Radovljčani so se v Ljubljani srečali z Ilirijo. Pred dvobojem smo se razgovarjali z njihovim trenerjem Miranom Kendom, ki nam je o letošnjih pripravah povedal tole:

»S treningi smo začeli šele prejšnji ponedeljek, ker v radovljškem bazenu prej že ni bilo vode. Morda bi je tudi sedaj ne bilo, če ne bi člani plavalnega kluba sami prebarvali bazen. Ker nimamo zadostnih priprav, v slovenski ligi ne pričakujemo večjega uspeha, zlasti še, ker članice s treningi sploh niso pričele. Razen tega na starejše plavalec ne smemo več računati, ker so v večini plavanje opustili. Vprašanje je, kako bo letos tudi s Špelo Čebuljevo, ki je že pred mesecem zbolela. Skratka, jedro prvega moštva bodo letos tvorili lanskoletni pionirji, ki so osvojili drugo mesto v Sloveniji. Kvaliteta bo torej slabša, zato pa bomo imeli lepše izglede za prihodnost, ker bodo v naših vrstah nastopali le mladi tekmovalci. Prav tako računamo tudi s kvalitetno waterpolo ekipo v prihodnosti. Tovariša Cilenška smo namreč poslali na waterpolo tečaj; sedaj smotreno vadi s pionirji in mladinci. Skoke v vodo pa smo povsem opustili. Ničamo nikogar, ki bi se lahko posvetil tej disciplini. Tudi letos julija in avgusta bomo imel plavalno šolo, kjer bomo dobili spet nov naraščaj in ki bo okrepil vrsto plavalev. Vsekakor pričakujemo, da bomo imeli Radovljčani čez leto, dve spet dobro ekipo in da bomo že letos na republiškem članskem in mladinskem prvenstvu dosegli zadovoljive rezultate.«

B. F.

Prihodnjo zimo - Planiški tened

• TELESNA KULTURA •

S podkupovanji ne bo šlo

Za izpad iz lige z utemeljitvijo, čes da so Jesenice tiste, ki bodo z nedeljsko igro proti Grafičarju odločile, kdo bo drugi klub, ki bo delil usodo z Jesenicami. Dejal je, da morajo Jesenice na vsak način dobiti tekmo. Če jim to uspe, dobitjo 50.000 dinarjev nagrade v obliki oglasa, za »fair« igro, ki naj bi bila odločena v korist Grafičarja. Priponnila sta, da tega ni treba povedati vsem igralcem, ampak samo nekatrtem najzaupnejšim.

Isti dan popoldne sta obiskala Jesenice še predstavnika Grafičarja z enako željo. Ponudila sta Jesenicam 50.000 dinarjev nagrade v obliki oglasa, za »fair« igro, ki naj bi bila odločena v korist Grafičarja. Priponnila sta, da tega ni treba povedati vsem igralcem, ampak samo nekatrtem najzaupnejšim.

Doklej bomo našemu športu vsiljevali podobne kupčije, ki so vse prej kot v skladu s poslanstvom naša športna dejavnosti? -k

Ob pripravah na prihodnji Planiški tened, ki bo v Planici ob 17. do 20. marca 1960, se nehoti domislimo zadnjega Planiškega tedna pred štirimi leti. Ta tradicionalni športni dogodek je tisti, ki je povsem razočaral. Ne po športni plati, temveč zaradi organizacijskih sposrsajev, ki so jih zagrešili predvsem gostinci.

Na letošnji Planiški tened lahko gledamo z večjim optimizmom. To nam obetajo tudi pravočasne in skrbno zasnovevanje priprave. Dela ne bo manjkal. Do prvega snega bo treba končati z vsemi gradnjami. Tu je mišljeno predvsem popravilo 420-metrske in 80-metrske skalnice, predvsem pa uredite ceste od Podkorenja do državne meje. Zlasti neodložljivo pa je popravilo ceste od Rateče do Domu v Planici. Cesta je namreč obupno slabša. Zgolj z utrditvijo cestiča pa cesti

ne bomo storili posebne usluge. Treba jo bo primerno razširiti in jo opremiti z ustreznim parkirnim prostorom. Ostale priprave bodo zaupane raznim komisijam, ki jih bodo sestavili Smučarska zveza Slovenije, Gorenjska turistična zveza in drugi organi.

Če bo hotela Planica ob tisti priložnosti sprejeti od 15 do 20 tisoč obiskovalcev, kolikor se jih nadejajo, teda smotrne priprave ne bodo odveč. O podrobnostih Planiškega tedna, o katerem bodo razpravljali na seji Gorenjske turistične zvezde 29. junija, bomo še poročali. S.

Pintar odličen v Opatiji

Prvo zmago na letošnji opatijski moto dirki preteklo soboto in nedeljo je dosegel Kranjčan tov. Leon Pintar v kategoriji do 250 ccm. Pred 16.000 gledalcem, kolikor jih je bilo v soboto, je zanesljivo zmagal in je v drugem krogu postavil tudi nov jugoslovanski rekord s hitrostjo 110,250 metri na uro. Odlično je vozil tudi na naslednjega dne, ko se je ob dirkališči stezi zbralo okoli 80 tisoč gledalcev. V kategoriji do 250 ccm je vse do četrtega kroga vodil, kjer pa je zaradi nekega sotekmovalca padel in zgubil precej dragocenega časa; kljub temu je pripeljal na cilj šesti s povprečno hitrostjo 111,450 km na uro.

B. F.

S sobotnega dirkališča, prvenstva v kolesarstvu v Kranju

CRVENA ZVEZDA državni nogometni prvak

Z nedeljskim 22. kolom I. zvezne nogometne lige, je bilo končano državno prvenstvo za leto 1958/59. Državni prvak je postala beografska Crvena zvezda in s tem dosegla edinstveni uspeh v zgodovini jugoslovanskega nogometa — osvojila je pokal maršala Tita, in sedaj še državno prvenstvo. — Rezultati nedeljskih srečanj so bili: Crv. zvezda : Velež 4:0, Radnički : Partizan 1:2, Dinamo : Reka 6:0, Vardar : Vojskodavna 1:3, Hajduk : Bodučnost 1:1, Železničar : Sarajevo 4:1.

Crv. zvezda 22 14 3 5 50:19 31
Partizan 22 14 3 5 39:29 31
Vojskodavna 22 13 4 5 47:22 30
Radnički 22 9 4 9 35:27 22
Dinamo 22 9 4 9 35:28 22
Velež 22 10 2 10 35:38 22
Hajduk 22 7 7 8 33:35 21
Reka 22 8 4 10 29:44 20
Budučnost 22 7 5 10 25:41 19
Sarajevo 22 7 4 11 24:36 18
Železničar 22 7 3 12 26:35 17
Vardar 22 4 3 15 23:47 11

Iz lige sta izpadla Železničar in Vardar, zamenjala pa ju bosta prava zahodne in vzhodne skupine II. zvezne nogometne lige OFK Beograd ter Sloboda iz Tuzle. — Ljubljanski Odred bo tudi prihodnje leto tekmoval v

II. zvezni ligi, ker se je letos rešil zadnjega mesta v svoji skupini zaradi boljšega količnika med danimi in prejetimi golmi od Borovega.

MLADINCI MLADOSTI — REPUBLIŠKI PRVAKI

Preteklo nedeljo je bilo na igrišču Svobode v Ljubljani republiško rokometsko prvenstvo mladinskih moštev. Prvenstvo so udeležile še štiri ekipe: domača Svoboda, Kovinar iz Maribora, Storžič iz Golnika in Mladost iz Kranja. Prvo mesto so zasluženo osvojili Kranjčani, ki so premagali vse nasprotnike. Presenetili so Mariborčani z drugim mestom, medtem ko so se igralci iz Golnika kljub požrtvovanim igram morali zadovoljiti z zadnjim mestom.

Rezultati: Storžič : Kovinar 11:11 (2:6), Svoboda : Mladost 5:6 (4:5), Mladost : Storžič 18:9 (9:4), Kovinar : Svoboda 10:9 (5:6), Storžič : Svoboda 8:15 (5:9), Kovinar : Mladost 9:17 (5:7).

1. Mladost	3	3	0	0	42:24	6
2. Kovinar	3	1	1	1	30:37	3
3. Svoboda	3	1	0	2	30:25	2
4. Storžič	3	0	1	2	28:44	1

J. Z.

modelom dosegel drugo mesto s 128 km, tretje pa Veri Kolman iz Litije s 126 km.

MLADINCI TRIGLAVA PO DEJO V KOPER

V nedeljo so mladinci Triglavca igrali v Ljubljani z Ljubljano povratno nogometno tekmo in zapustili igrišče neporaženi. Rezultat je bil 0:0. Ker so v prvem srečanju na svojem igrišču zmagali s 3:2, so se uvrstili v finale republiškega prvenstva, ki bo v bodo tam nastopil še Rudar iz Kopru. Poleg Triglava iz Kranja Trbovelj, Maribor in Koper.

DVE TOČKI ZA TRŽICANE
V nedeljo so se v Ptiju v kvalifikacijski tekmi za vstop v slovensko consko nogometno ligo srečali Tržičani z domačo Dravo. Z mnogo boljšo igro in z golmi, ki so jih dosegli Mežek 3, Markič II, Dornik ter Bohun po enega, so z rezultatom 6:2 zaslужeno osvojili obe točki, in si tako kljub slabemu startu popravili upe, da se uvrstijo med najboljše republiške enajstorice.

Vse to je vedel, vendar je hodil po trgu čokat in vzrvnan, kakor bi mu nič ne moglo do živega in celo sam sebi je nerad priznal, kako razdejan je v notranjosti.

X

Dominik je sedel na kosičnici in sekal travnik ob vodi. Konja sta počasi vlekla, kolesa so se vdiralna v mehko, vlažno zemljo in trava je v lepih redih ostajala za njim. Ljudje, ki so prihajali mimo, so se ustavljali in občudovali nov stroj. Dominik se je delal, kot da jih ne vidi.

Po dolgem času je bil v notranjosti spet miren, zadovoljen sam s seboj. V njem se je dramil nagon kmeta, povezanega z zemljo. Občutil je veselje, kakor včasih, ko je kot deček bosonog tekal po domačem travniku in zmetaval seno v ograbke. Zemlja mu je dajala mir, ki mu ga vigenci nikoli niso mogli dati. Ni je ljubil kako vigence, toda spoštoval jo je. Vigenci — to je vroča strast, večen nemir, trd, neizprosen boj. Zemlja je mirna in dobra.

Kosič je že od ranega jutra in je pokosil že dobršen del velikega travnika, ko je opazil na cesti Herderjev koleselj. Herder se je ustavil in poklical Dominika. Dominik mu je pomahnil z roko bliže, toda Herder je odštel in tako je moral Dominik do njega. Ko je prišel do koleslja, je Herder naglo in ihtavo rekel:

»Ravno sem bil namenjen k tebi.«

Dominik se mu je nasmehnil. »Pa sediva pod hruško. Domačega sadjevca imam. Boš pokusil.«

Herder je nejevoljno odkimal. »Ne, dokler ne izvem!«

»Kaj pa je?«

Zdaj se je vsulo iz Herderja:

»Ali je res tvoj fant?... Nisem mogel verjeti, a menda bo nekaj na tem! In ti mu pustiš! Si mož ali nisi?«

Dominik ga je osuplo gledal. »Kaj... kaj je moj fant?« je vprašal v zli slutnji, da se je spet zgodilo nekaj, česar ni mogel preprečiti.

Herder je nezaupljivo opazoval Dominika. »Ali res ne veš?« je zategnili.

»Hudič te razumi! Vsaj povej!«

»Tvoj fant, pravijo, bo dal svoja ognjišča Grošljevi zadružni in skupaj z njimi bo delal! Vsi že govorijo o tem!« Herder je utihnil in čakal odgovora.

Dominik se je zasmehjal. Misel, da bi Pavle hotel pomagati kovačem, se mu je zdela brezumna. Naslednji hip se je nehal smerjati. Pomislil je na Pavlov trdovratni molk zadnje čase, na njegove brezkončne pogovore z materjo. In potem na obraze ljudi, ki so njega, Dominika, zadnje čase gledali začuden, če ne celo pomilovalno. Začutil je, kako mu kri gine z lic.

»Čakaj,« je rekel z raskavim glasom, »zvedel bom. Ne verjamem, ničesar ne verjamem. Moj fant ni znotrel... in če je, ga bom spravil k pameti. Hudič, da ga bom!« Razdraženo je udaril s pestjo po sedežu na koleslju.

Herder je samo prikimaval, še nekaj zamrmral, da se dandanes človek že na nikogar več ne more zanesti, potem pa je obrnil koleselj, švrknil konja z bičem in oddral nazaj proti Kamni gorici.

Dominik se je vrnil na vratnik. Jezen je bil na ves svet in je osuval konja, ki se je mašil s sparjeno krmo, potem pa prekles še dekli, ki sta mešali redi. Ozrl se je po travniku, videl, da je dela še za dve ali tri ure, a ni strpel, da bi posekal do kraja. Dekli sta začudeno obstali

za izpad iz lige z utemeljitvijo, čes da so Jesenice tiste, ki bodo z nedeljsko igro proti Grafičarju odločile, kdo bo drugi klub, ki bo delil usodo z Jesenicami. Dejal je, da morajo Jesenice na vsak način dobiti tekmo. Če jim to uspe, dobitjo 50.000 dinarjev nagrade v obliki oglasa, za »fair« igro, ki naj bi bila odločena v korist Grafičarja. Priponnila sta, da tega ni treba povedati vsem igralcem, ampak samo nekatrtem najzaupnejšim.

Doklej bomo našemu športu vsiljevali podobne kupčije, ki so vse prej kot v skladu s poslanstvom naša športna dejavnosti? -k

PRAUDI DASUETI

R. J. Kranj

VPRASANJE: Z. L. iz Kranja, Primskovo izvršuje šivilsko obrt brez potrebnega dovoljenja, ne plačuje davka, razen tega prejmen njen mož Z. F., kot invalidski upokojenec, polni otroški dodatek kljub temu, da tega ni upravičen. Sprašujete, ali je to pravilno ali ne?

ODGOVOR: Na osnovi 55. in 57. člena Uredbe o obrtnih delavnicah in obrtnih podjetjih (Ur. list FLRJ št. 5/54) mora imeti oseba, ki izvršuje obrt, za to potrebne pogoje in dovojjenje, ki ga izda pristojni okrajni (mestni) ljudski odbor. Po oblastni odobritvi oblasti pa mora zasebni obrtnik praviti pristojnemu finančnemu organu dohodke, na podlagi katereh plača davek. Kršilec zgoraj navedene uredbe se kaznuje z občutno denarno kaznijo in je dolžan povrniti pristojni davčni upravi za nazaj utajeni davek.

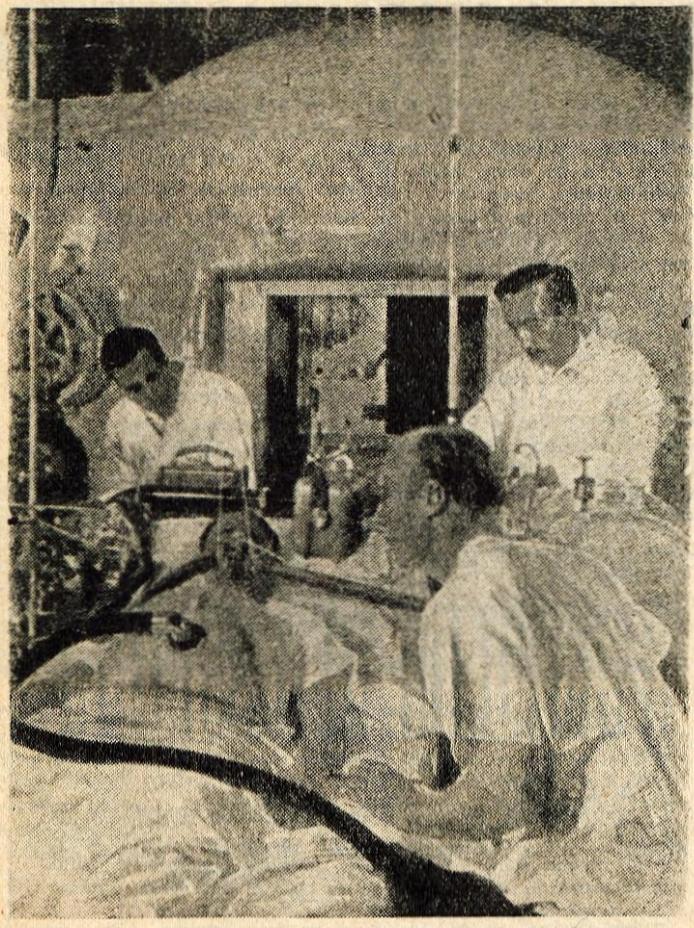
Po 34. členu Uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o dodatkih za otroke (Ur. list FLRJ št. 36/53) pripada zmanjšani otroški dodatek upravičenu, če znašajo drugi dohodki do 250 dinarjev mesečno na družinskega člana. Ta dohodek se računa na družinskega člana ne glede na to, kdo ga ostvaril — mož ali žena.

Ker gre v danem primeru za dvojno škodo, ki je povzročena družbi, javite zgoraj navedeni primer pristojnemu sodniku za prekrške in obvestite o tem postajo LM Kranj, ki se bo o tem pozanimala.

K. T. Kranj

VPRASANJE: Stanujete v stanovanjski hiši, ki jo je zgradilo podjetje, kjer ste v službi, za svoje delave. Ker se nameravate zaposlititi pri drugem podjetju, vas zanima, ali bi se v tem primeru moral izseliti iz dosedanja stanovanja.

ODGOVOR: Po 140. členu zakona o stanovanjskih razmerjih (Ur. list FLRJ št. 16/59) je mogoče odpovedati stanovanjsko pogodbo tudi tedaj, kadar preneha delovno razmerje po lastni odpovedi ali po disciplinski sodbi, ali pa zaradi odsodbe za kaznivo dejanje na kazneni, ki ima po samem

Piloti, izbrane za polete v vesolje, preizkušajo v laboratorijih, ki so prave moderne mučilnice. — V znanstvenih laboratorijih morajo prestati vrsto poizkusov, pri katerih se človek prav gotovo ne počuti preveč prijetno. Toda polet v vesolje ni preprosta stvar in zato morajo biti tudi priprave temeljite. — Prostor brez težnosti močno vpliva na delovanje človekovih organov in na presnovne procese v tkivih in celicah. Kako, ugotavlja zdravniki biokemiki in fiziologi s pomočjo zapletenih naprav in poizkusov

Najvišji objekt na svetu

Najvišji objekt na svetu bo zgrajen v Moskvi. Na sovjetski razstavi v New Yorku stoji že maketa stolpa velikega moskovskega televizijskega centra.

Eden od projektantov tega ogromnega objekta — znani sovjetski arhitekt Dmitrije Burdin je dal naslednje podatke: višina objekta je 508 metrov, to

Ali uživate na letnem dovolju?

Pričakujejo, da bo turistične krajine obiskalo 3,500.000 Jugoslovancev.

Po turističnih podatkih je v preteklem letu okrog 3,387.000 Jugoslovancev preživel počitnice po raznih krajih naše države. To je ogromna številka, če primerjamo z letom 1938, ko je število znašalo 719.610. V tem letu se bo število povečalo še za 200.000 do 300.000. V primerjavi z drugimi evropskimi državami n. pr. s Francijo, kjer bo letovalo letos 10 milijonov Francov, to število povsem ustreza našim razmeram. Kje raja preživimo počitnice? Najbolj nas privlačijo območja mesta. 20,7 % prebivalcev preživi počitnice na morju, na planinah 9,5 %, v toplicah 6,9 odstotkov, na ostala klimatska mesta pa odpade 14,8 %.

Junij je. Dobla letnih dopustov je na pragu. Nekateri so že naredili načrt, kam bodo odšli, nekateri še pregledujejo turistične prospetke. Sezona je torej pred vratim, zato vam bomo postavili nekaj vprašanj. Ni vseeno, kakšni se vračate s počitnic na delo, vedri ali utrujeni.

1. Ko pomislite na letni dovolj, česa se najbolj veselite?

- a) da se boste rešili sveta?
- b) da boste spoznali nove ljudi in kraje?

2. Kako se vedete v restavraciji?

- a) ali naročate samo znana jedila?
- b) ali včasih naročite tudi vam neznana jedila?
- c) ali obžalujete, da niste raje ostali doma?

3. Ali se vam pogosto dogaja pri vrtniti v stanovanje, da opazite, da ste odhajajoč na letni dovolj pozabili ugas-

niti luč ali zapreti vodovodno pipo?

- a) da
- b) ne

4. Ali ste v preteklem letu sklenili novo prijateljstvo?

- a) da
- b) ne

5. Ali vas vznemirja čas za kosilo ali večerjo, ki ga niste vajeni?

- a) da
- b) ne

6. Ali v hotelski restavraciji dajete prednost ločeno stojecim mizam?

- a) da
- b) ne

7. Kakšni ste in gozemstvu?

- a) ali ste zadovoljni, da se učite tujega jezika,
- b) ali ste veseli, če naletite na rojaka, s katerim se lahko pogovarjate v svojem jeziku?
- c) ali nestrnpo pričakujete, da se vrnete domov?

8. Ali menite, da so neugodne vremenske prilike vzrok slabo preživelega dovolja?

- a) da
- b) ne

9. Kdaj pričnete z načrti za prihodnji letni dovolj?

- a) takoj po povratku z zadnjega letnega dovolja?
- b) v začetku meseca aprila?
- c) v zadnjih trenutkih?

10. Kaj mislite o potovanju?

- a) da je potovanje nujno zlo, če ne želite vedno sedeti doma?
- b) da je lepo potovati?

11. Ali vam je kdaj žal za denar, ki ste ga porabil na letnem dovolju?

- a) da
- b) ne

12. Kaj predstavlja za vas načrt za letni dovolj?

Kako doigo lahko hranimo kri?

V Moskvi se je pričel kongres znanstvenikov - hematologov. — Kongres je posvečen aktualnim vprašanjem transfuzije krvi. — Eden od najvažnejših problemov hematologije je konserviranje krvi. Sovjetski znanstveniki so ugotovili metodo, s katero lahko podaljšajo rok shranjevanja krvne plazme od dveh do sedmih tednov. Sedaj so v Moskovskem inštitutu hematologije iznašli način za še daljše shranjevanje krvi — okrog 100 dni. Sovjetski znanstveniki so to dosegli z uporabo nizkih temperatur tudi do minus 190 stopinj.

Mladenič iz boljše hiše

Nenavadni kriminalni primer v Parizu

V Parizu se je pred kratkim zgodilo nekaj, kar potrjuje izjavo, ki jo je podal o svojem filmu veliki francoski režiser Marcel Carné: v svojem filmu nisem ustvaril svojega osebnega prepiranja, ampak stvarnost, ko sem pokazal mlade delavce kot zdrave osebnosti, sinove šuržujev pa kot potencialne zločince.

NESREČNA DOMINIQUE S PIGALA

V gozdu blizu Pariza je neki pesec ob robu ceste naletel na ogenj.

Približal se je in osuplo obstal: pred njegovimi očmi je dogorevalo žensko truplo, kar je dognal po odvrženem ženskem čevlju, ki še ni povsem pogorel.

S pomočjo čevljev z visoko peto je policija ugotovila identiteto umorjenke. Fotografija v časopisu je zadoščala. Neki trgovec je prepoznał čevlje, ki jih je pred kratkim prodal. Toda ni vedel, kako se ženska, ki jih je kupila, imenuje. Policija je bila med tem opozorjena, da je v zloglasni pariški četrti Izginila neka prostitutka. Prijateljica izginile je imela njenе fotografije. Pokazali so jo trgovcu s čevljem in ta je v njej takoj prepoznał svojega kupca. To je bila Dominique Thirel.

Toda je bila 23 let. Iz province je prišla v veliko mesto. Bila je živahnna in lepo postavljena. Mlado dekle se v mestu ni znašlo. Imelo je »zaščitnika«, ki mu je dajala ves svoj zaščitnik. Zaščitnik ji je pustil le toliko, da se je lahko preživila.

Njena smrt je bila strahotna. Na truplu je bilo več ran od krogel kalibra 7,65, zdravnik pa so ugotovili, da je bila še živa žagana. Zločinec jo je polil z benzino, ko je smrtno ranjena brez ~~~~~~

KRIŽANKA STEV. 16

1	2	3	4	5
6				
7				
10	11		12	
13				
	14	15		
16				
17				

ZLATI DEČEK IZ BOLJŠE HIŠE

Piše se Georges Rapin, star je 23 let, nizke rasti, plavolast, eleganter, rad nosi črna očala poleti in pozimi.

Je sin bogate družine, stanuje v palači v gospodski četrti Saint Germain. Njegov oče je inženir. Rapin je končal politično šolo. V svoji stroki je zelo sposoben in mnogokrat sodeluje pri delu velikih projektov v inozemstvu. Od svoje rane mladosti so mu starši nudili vse, prav vse, kar je potreboval.

RAZLOGI STRASNEGA UMORA

Georges Rapin je torej ubil mlaudo prostitutko Dominique. Zakaj? On pravi, da se ga je hotela osvojiti, on pa da ni mogel živeti brez nje, zategadel jo je raje ubil, kot da bi mu pobegnila. To pa prav gotovo ne drži. Vzrok je nekje druge.

Njegov oče je spoštovana osebnost, medtem ko je on s svojim razvratnim in gangsterskim življnjem propal človek. Mogoče mu je bilo celo težko napraviti ta humor, toda v zločin ga je gnala želja po popularnosti. Mudilo se mu je na prve strani pariškega tiska.

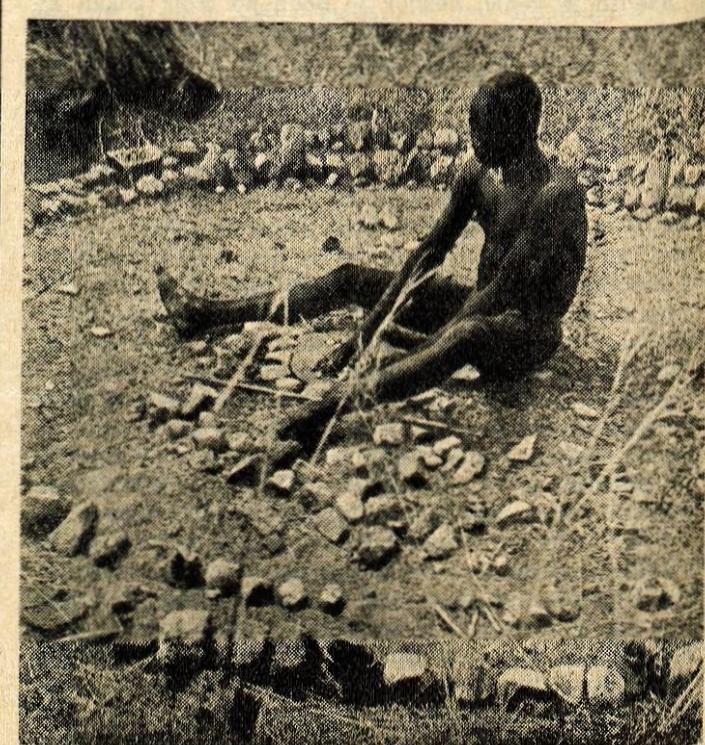
Kazni še niso določili. Nihče še ne ve, ali se bo rešil vešal ali ne.

Koliko točk ste zbrali? Pripisana tabela vam pokaže, koliko točk primene vsak odgovor na posamezna vprašanja.

- 1. a=1, b=3
- 2. a=2, b=3, c=1
- 3. a=1, b=3
- 4. a=3, b=1,
- 5. a=1, b=3
- 6. a=1, b=3
- 7. a=3, b=1, c=1
- 8. a=1, b=3
- 9. a=3, b=3, c=2
- 10. a=1, b=3
- 11. a=1, b=3
- 12. a=1, b=3
- 13. a=1, b=3
- 14. a=1, b=3
- 15. a=1, b=3
- 16. a=3, b=1
- 17. a=1, b=3
- 18. a=1, b=3, c=1
- 19. a=1, b=3
- 20. a=3, b=2, c=1

Izpišite točke in jih sesteje! Skupno število točk vam daje sledenči odgovor:

- Če imate več kot 52 točk je vaša odločitev trdna, da boste letni dovolj izkoristili do skrajne mere. Prepričani ste, da boste počitnici lepo preživel in da ne more prav nič pokvariti vašega razpoloženja. Vaš odnos do letnega dovolja je prav tako kot do življjenja. Tato boste povsod dobrodošli — na morju, v planinah in na vasi. Počitnik se zares lahko veselite.
- Če imate 30 do 51 točk, ste vedno enaki, na počitnicah in na svojem delovnem mestu. To ni prav. Na počitnicah morate biti čisto drug človek. Pustite vse svoje skrbi doma! Sicer ne boste videli mnogo lepot in od vaših svobodnih trenutkov ne boste imeli mnogo koristi.
- Če imate 29 točk ali manj je bolje, da ostanete doma. Prihranili boste denar, ki bi ga sicer zmanjšal porabili. Brez pomena je, da potujete samo zato, da bi kasneje drugim povedovali stvari, ki se sploh niso dogodile.

V času, ko krožijo krog zemlje sateliti, vlada v Afriki že veliko nazadnjaštvo. V severnem Kamerunu se danes gospodruje temno-politični čarovniki nad neciviliziranimi črnimi. Čarovnik sedi pri svojem opravilu sredi čarovnega kroga, meša svoje kamne in iz nastalih figur prerokuje nejevernim ljudem prihodnost. Prav gotovo bo čas pregnal še te zadnje ostanke stare mesilnosti.